

**SOCIAL- OCH
HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 42/2014 rd**

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om skydd för direkta tilläggspensionsarrangemang vid arbetsgivarens insolvens och lag om ändring av 13 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 2 februari 2014 regeringens proposition med förslag till lag om skydd för direkta tilläggspensionsarrangemang vid arbetsgivarens insolvens och lag om ändring av 13 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (RP 276/2014 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande (GrUU 57/2014 rd) om ärendet. Utlåtandet återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Nico Steiner, arbets- och näringsministeriet
- regeringssekreterare Tapani Aaltela, social- och hälsovårdsministeriet
- ledande försäkringsspecialist Pia Santavirta, Finansbranschens Centralförbund
- ledande expert Vesa Rantahalvari, Finlands Näringsliv rf.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av

- justitieministeriet
- Pensionsskyddscentralen
- Akava ry
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf
- Eläkesäätioyhdistys - ESY r.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om skydd för direkta tilläggspensionsarrangemang vid arbetsgivarens insolvens. Dessutom föreslås det att lagen om tillsynen över arbetarskyddet

och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen ändras. Propositionen gäller sådana tilläggspensionsarrangemang där arbetsgivaren själv ansvarar för betalningen och administrationen

av tilläggspensionen, det vill säga så kallade direkta tilläggspensionsarrangemang.

Genom propositionen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för arbetstagare vid arbetsgivarens insolvens till den del som kraven gäller direkta kompletterande pensionssystem.

Huruvida ett direkt tilläggspensionsarrangemang fullgörs beror på arbetsgivarens betalningsförmåga. Om arbetsgivaren försätts i konkurs kan arbetstagaren i praktiken förlora sin rätt till tilläggspension.

Enligt den föreslagna lagen ska arbetsgivaren i fall av insolvens trygga minst hälften av det belopp som följer av arbetsgivarens pensionsåtagande enligt det direkta tilläggspensionsarrangemanget.

Arbetsgivaren kan fullgöra skyldigheten att trygga halva sitt pensionsåtagande genom att

teckna en försäkring eller ställa säkerhet eller på något annat motsvarande sätt. Denna garantiskyldighet anses ha fullgjorts också i det fall att minst hälften av den utlovade tilläggspensionen har tryggats i form av en gruppensionsförsäkring eller en individuell pensionsförsäkring eller genom en pensionsstiftelse eller en pensionskassa, och resten genom ett direkt tilläggspensionsarrangemang. I lagen föreskrivs därtill om arbetsgivarens informationsskyldighet, myndighetstillsyn och förfarande vid försummelser.

Efter en övergångsperiod ska lagen även omfatta redan befintliga direkta tilläggspensionsarrangemang. Arbetsgivarna kan under vissa förutsättningar ansöka om befrielse från garantiskyldigheten hos arbetarskyddsmyndigheten.

Lagarna avses träda i kraft den 1 april 2015. Europeiska kommissionen har inlett ett överträdelseförfarande mot Finland i saken.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Sammantaget sett anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Förslaget baserar sig på direktivet om skydd för arbetstagare vid arbetsgivarens insolvens (2008/94/EG 8). Förslaget gäller direkta tilläggspensionsarrangemang som administreras av arbetsgivaren och baserar sig på anställningsförhållanden. Direkta tilläggspensionsarrangemang omfattas inte av det lagstadgade pensionsskyddet. Därför inverkar förslaget inte på de lagstadgade pensionerna. Enligt lagförslaget ska minst hälften av pensionsåtagandet tryggas i fall av insolvens hos arbetsgivaren. Utskottet konstaterar att det föreslagna lagfästa arrangemanget tillförsäkrar arbetstagarna pensionsförmåner bättre än det nuvarande avtalsbaserade arrangemanget. Utskottet tillstyrker lagförslagen men med följande kommentarer.

Skyddet av arbetstagarens tilläggspension grundar sig på att arbetsgivaren fullgör garan-

tiskyldigheten. Arbetsgivaren ska årligen informera arbetstagaren om pensionsåtagandets belopp och om det sätt på vilket garantiskyldigheten fullgjorts. För fall av försummelse från arbetsgivarens sida ingår i lagförslaget en straffbestämmelse (6 §) som föreskriver att det är straffbart om arbetsgivaren inte iakttar arbetarskyddsmyndighetens uppmaning att fullgöra garantiskyldigheten eller informationsskyldigheten (6 § 1 mom. 2 punkten). Lagrummet innehåller ingen hänvisning till en bestämmelse med stöd av vilken uppmaningen till arbetsgivaren kan ges. Utskottet konstaterar att arbetarskyddsmyndigheten meddelar uppmaningar med stöd av 13 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Paragrafens 3 mom. har ändrats genom en lag som trädde i kraft den 1 januari 2015 (1330/2014). Därför föreslår utskottet att lagförslag 2 ändras.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

*godkänner lagförslaget med ändringar
(Utskottets ändringsförslag).*

*godkänner lagförslag 1 utan ändringar
och*

2.

Lag

**om ändring av 13 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete
på arbetsplatsen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen
(44/2006) 13 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1334/2007, som följer:

13 §

Meddelande av anvisningar och uppmaningar

En uppmaning kan meddelas angående
(1—4 punkten som i RP)

5) i diskrimineringslagen (1325/2014) avsett
förbud mot diskriminering, repressalier och dis-
kriminering på arbetsplatsen eller den i 7 § 2
mom. i nämnda lag avsedda skyldigheten att ut-

*arbeta en plan för de åtgärder som behövs för att
främja likabehandling eller den i 7 § 3 mom. av-
sedda rätten för företrädare för personalen att
få upplysningar,*

(6—7 punkten som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 3 februari 2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
medl. Johanna Jurva /saf
Merja Kuusisto /sd
Sanna Lauslahti /saml
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd
Lasse Männistö /saml

Hanna Mäntylä /saf
Mikael Palola /saml
Terhi Peltokorpi /cent
Sari Sarkomaa /saml
Hanna Tainio /sd
Anu Vehviläinen /cent

ShUB 42/2014 rd — RP 276/2014 rd

Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.